

HISTORIA I SPOŁECZEŃSTWO zakres treści i kryteria oceniania.

Na zajęciach z przedmiotu historia i społeczeństwo uczniowie XII Liceum Ogólnokształcącego realizują cztery, zaproponowane w podstawach programowych wątki.

W klasie drugiej *Panteon narodowy i ojczyste spory* (obowiązkowo) i *Europa i świat* (wybór uczących).

W klasie trzeciej *Rządzący i rządzeni* (wybór uczących) oraz jeden, wybrany przez uczniów watek spośród: *Język, komunikacja i media; Kobieta i mężczyzna, rodzina; Nauka; Swojskość i obcość; Gospodarka; Wojna i wojskowość*.

Zakres treści i kryteria oceniania oparte są na programie nauczania dla szkół ponadgimnazjalnych - *Katarzyna Panimasz, Poznać przeszłość. Program nauczania przedmiotu historia i społeczeństwo. Dziedzictwo epok, Nowa Era 2013.*

Do pierwszego wątku, uczniowie korzystają z podręcznika:

- *Poznać przeszłość. Ojczysty panteon i ojczyste spory, Nowa Era, Warszawa 2013.*

(Nr dopuszczenia 659/1/2013)

Treści nauczania w klasie drugiej/trzeciej.

1. Ojczysty Panteon i ojczyste spory. Uczeń:

- 1.1. charakteryzuje, na wybranych przykładach, antyczne wzory bohaterstwa, żołnierza i obrońcy ojczyzny oraz ich recepcję w polskiej myśli politycznej, tradycji literackiej oraz edukacyjnej późniejszych epok;
- 1.2. charakteryzuje antyczny wzorzec obywatela oraz jego recepcję w polskiej myśli i praktyce politycznej późniejszych epok;
- 1.3. charakteryzuje, na wybranych przykładach, koncepcje polityczne władców z dynastii piastowskiej;
- 1.4. charakteryzuje oraz ocenia, na wybranych przykładach, rolę ludzi Kościoła w budowie państwa polskiego;
- 1.5. charakteryzuje, na wybranych przykładach, postawy obywateli wobec wyzwań epoki (XVI–XVIII w.);
- 1.6. charakteryzuje spory o przyczyny upadku I Rzeczypospolitej;
- 1.7. charakteryzuje i ocenia polityczne koncepcje nurtu insurekcyjnego oraz nurtu realizmu politycznego;
- 1.8. charakteryzuje spory o ocenę dziewiętnastowiecznych powstań narodowych;
- 1.9. charakteryzuje spory o kształt Polski w XX w., uwzględniając cezury 1918 r., 1944–1945, 1989 r., oraz prezentuje sylwetki czołowych uczestników tych wydarzeń;
- 1.10. charakteryzuje postawy społeczne wobec totalitarnej władzy, uwzględniając różnorodne formy oporu, oraz koncepcje współpracy lub przystosowania.

2. Europa i świat. Uczeń:

- 2.1. opisuje zasięg i konsekwencje ekspansji rzymskiej; wyjaśnia pojęcie romanizacji, odwołując się do wybranych przykładów;
- 2.2. charakteryzuje basen Morza Śródziemnego jako obszar intensywnego przebiegu kultura w starożytności;
- 2.3. charakteryzuje wpływ cywilizacyjnego kręgu islamskiego na Europę w średniowieczu, w dziedzinie polityki, sztuki, filozofii;
- 2.4. charakteryzuje przykłady zgodnego i wrogiego współżycia chrześcijan, Żydów i muzułmanów w wybranym regionie średniowiecznej Europy;
- 2.5. wyjaśnia przyczyny, które spowodowały i umożliwiły ekspansję zamorską Europy u schyłku średniowiecza i w epoce nowożytnej;
- 2.6. charakteryzuje postaci wybranych wielkich podróżników późnego średniowiecza i nowożytności;
- 2.7. opisuje politykę Europy wobec Chin, Indii i Japonii w XIX w.; ocenia znaczenie odkrycia kultur Chin, Indii i Japonii dla cywilizacji europejskiej;
- 2.8. przedstawia spory o ocenę roli kolonializmu europejskiego dla Europy i terytoriów kolonizowanych;
- 2.9. charakteryzuje kontakty i stosunki Stanów Zjednoczonych i Europy w XX w., z uwzględnieniem polityki, gospodarki i kultury;
- 2.10. charakteryzuje stanowiska w sporze o liberalizację światowego handlu i jej konsekwencje.

Formy kontroli osiągnięć uczniów.

Przewiduje się kontrolę umiejętności i wiedzy:

- przygotowania z większej partii materiału w formie pisemnej (**wypracowanie, test**); oceny pozytywne z tych form są warunkiem koniecznym uzyskania oceny semestralnej i końcoworocznej dopuszczającej;
- formułowania samodzielnych wniosków i ocen w formie pisemnej (**zadanie**) i ustnej (**dyskusja**);
- pracy z różnymi źródłami historycznymi, mapami itp. w formie **ćwiczeń praktycznych**;
- pozyskiwania informacji z różnych źródeł, hierarchizowania ich, prezentowania własnych poglądów z użyciem logicznie dobranych argumentów w formie **referatów, prezentacji** itp.

Aktywność pozalekcyjna (udział w konkursach, olimpiadach, realizacje projektów) jest warunkiem koniecznym uzyskania oceny semestralnej i końcoworocznej celującej.

Kryteria oceniania

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń który:

- nie opanował materiału określonego w podstawie programowej,
- nie bierze aktywnego udziału w zajęciach,
- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń który:

- ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej,
- sytuje najważniejsze wydarzenia w czasie i przestrzeni,
- rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe,
- przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej,
- odszukuje najważniejsze informacje w źródle pisanym.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń który:

- ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej,
- selekcjonuje podstawowe fakty,
- wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe,
- odnajduje najważniejsze informacje zawarte w kilku źródłach pisanych, dokonuje ich wspólnej analizy,
- odróżnia fakty od opinii,
- przeprowadza podstawowe rekonstrukcje genezy, mechanizmów przebiegu oraz konsekwencji wybranego zjawiska z jednej płaszczyzny procesu historycznego,
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń który:

- ma wiedzę i umiejętności historyczne określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w typowych sytuacjach,
- analizuje i porównuje informacje zawarte w różnych źródłach,
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji,
- dokonuje wszechstronnej rekonstrukcji genezy, mechanizmów przebiegu oraz konsekwencji wybranego zjawiska historycznego.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń który:

- ma wiedzę i umiejętności historyczne określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w różnych sytuacjach problemowych,
- analizuje i porównuje dane zawarte w różnych źródłach historycznych, potrafi je samodzielnie zinterpretować,
- zauważa rozmaite interpretacje wydarzeń i procesów historycznych,
- samodzielnie ocenia postacie, wydarzenia i procesy,
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji i w trakcie zajęć pozalekcyjnych,
- formułuje problemy historyczne.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń który:

- ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową; zna literaturę historyczną, potrafi zastosować wiedzę w różnych sytuacjach problemowych,
- samodzielnie rozwija swoje zainteresowania,
- startuje z sukcesami w konkursach i olimpiadach historycznych,
- samodzielnie formułuje i rozwiązuje problemy historyczne z wykorzystaniem popularnonaukowych i naukowych źródeł informacji.